

Cuprins

Abrevieri	7
Cuvânt-înainte	9
I. ASPECTE INTRODUCTIVE.....	11
1. Scurt istoric al reglementării procedurilor de insolvență.....	11
1.1. Executarea asupra bunurilor în dreptul roman.....	12
1.2. Legislația falimentului în perioada Evului Mediu	15
1.3. Falimentul în perioada modernă. Codul comercial francez din 1807.....	17
1.4. Procedura insolvenței în perioada contemporană.....	19
1.4.1. Sistemul de tip latin	19
1.4.2. Sistemul de tip germanic	20
1.4.3. Celui de al treilea sistem – anglo-saxon.....	21
1.5. Reglementarea insolvenței pe teritoriul României	23
1.6. Unele considerații privind reglementarea actuală a procedurii insolvenței	31
2. Scopul procedurii insolvenței	37
2.1. Scopul imediat.....	38
2.2. Scopul extern.....	41
2.3. Premise pentru atingerea scopului	43
3. Reglementarea stabilirii masei pasive	57
3.1. Legea nr. 85/2014	57
3.2. Reglementări UE.....	59
3.3. Considerații generale	61
II. DEPUNEREA DECLARAȚIILOR DE CREAȚE	66
1. Notificarea deschiderii procedurii și publicarea în BPI.....	67
1.1. Informarea cu privire la declanșarea procedurii de insolvență	67
1.2. Cuprinsul notificării	81

2. Termenul de depunere a cererii de admitere a creanței	85
3. Principiul ce guvernează depunerea declarațiilor de creanță	109
4. Excepții de la principiul obligativității depunerii cererii de admitere a creanței	120
4.1. Salariații	120
4.2. Creanța în baza căreia s-a deschis procedura	131
4.3. Situația creanței fiscale	145
5. Declarația de creanță – cuprins	179
6. Locul depunerii cererii de admitere a creanței	191
7. Sancțiunea nedepunerii declarației de creanță	194
III. VERIFICAREA CREANȚELOR	217
1. Procedura verificării creanțelor	219
2. Creanțele exceptate de la procedura verificării	222
2.1. Creanțele bugetare	222
2.2. Creanțele constatate prin hotărâri judecătorești sau arbitrale	224
2.3. Alte creanțe	225
3. Verificarea creanțelor bugetare	234
IV. ÎNTOCMIREA TABELULUI PRELIMINAR DE CREANȚE	260
1. Reguli generale	260
1.1. Termene de întocmire	260
1.2. Reglementare	262
1.3. Recomandări de întocmire	263
1.4. Compensarea creanțelor	265
1.5. Înregistrare și publicare	268
2. Înscrierea creanțelor în tabel – reguli speciale	270
2.1. Creanțele beneficiare ale unei cauze de preferință	270

2.2. Creanțe necalculate în valoare monetară și creanțe exprimate în valută	294
2.3. Debitori solidari	305
2.4. Plată parțială de la codebitor ori fideiusor	311
2.5. Creanțele provenind din contracte de leasing	330
2.6. Creanțele nescadente sau sub condiție	334
2.7. Creanța unei persoane vătămate în cadrul procesului penal	352
2.8. Creanțele bugetare.....	365
2.8.1. Categoria creanțe bugetare	365
2.8.2. Creanțele fiscale contestate	375
2.8.3. Ajutorul de stat	389
2.9. Creanțele prescrise.....	389
2.10. Creanțele asociațiilor/acționarilor debitorului	407
2.11. Alte categorii de creanțe	435
2.11.1. Categoria creditorilor indispensabili	435
2.11.2. Obligațiile de întreținere.....	456
2.11.3. Creanțele rezultate din anularea ori denunțarea contractelor în procedură	465
2.11.4. Creanțele subordonate	468
2.12. Creanțele curente.....	470

V. TABELUL PRELIMINAR/DEFINITIV DE CREANȚE..... 494

1. Tabelul preliminar de creanțe 494

2. Contestații la tabel 498

2.1. Posibilitatea contestării tabelului preliminar	498
2.2. Termenul de contestare	499
2.3. Procedura de soluționare a contestației	502

3. Tabelul definitiv de creanțe..... 527

3.1. Întocmire și efecte.....	527
3.2. Contestarea tabelului definitiv.....	529

4. Tabelul definitiv consolidat de creanțe..... 543

4.1. Noțiune.....	544
-------------------	-----

4.2. Tabelul suplimentar de creanțe	545
4.3. Întocmirea tabelului definitiv consolidat	554
CONCLUZII	567
BIBLIOGRAFIE	569
FORMULARE	576
Ordinul nr. 1692/C din 7 iulie 2006 privind aprobarea formatului Buletinului procedurilor de insolvență și a conținutului-cadru al citațiilor, comunicărilor, hotărârilor judecătorești, convocărilor, notificărilor și al altor acte care se publică în acesta și al dovezii privind îndeplinirea procedurii de citare, comunicare, convocare și notificare, publicat în M. Of. 615 din 17 iulie 2006	577
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1105 al Comisiei din 12 iunie 2017 de stabilire a formularelor menționate în Regulamentul (UE) 2015/848 al Parlamentului European și al Consiliului privind procedurile de insolvență	594

BIBLIOTECA DREPTUL INSOLVENȚEI

BDI

Marcela Comșa

ÎNSCRIEREA CREAŢELOR ÎN TABELUL CREDITORILOR

Considerații teoretice și practice

Marcela Comșa

Înscrierea creanțelor în tabelul creditorilor

Considerații teoretice și practice

Universul Juridic

București

-2020-

Cuvânt-înainte

Ideea acestei lucrări – „*Înscrierea creanțelor în tabelul creditorilor. Considerații teoretice și practice*” – s-a conturat pe parcursul ultimilor doi ani, ca urmare a participării la seminare, conferințe, întâlniri profesionale cu practicieni ai dreptului care activează în domeniul insolvenței.

Inițial, am abordat aspecte teoretice generale cu privire la întocmirea tabelului de creanțe în procedura insolvenței, însă, ulterior, s-a dovedit a fi insuficient. Participanții la aceste activități au simțit nevoia unei abordări amănunțite a problemelor cu care se confruntă în activitatea practică.

Căutarea unor exemple jurisprudențiale pentru susținerea prezentării, dar și sesizarea curții de apel cu spețe complexe în această materie m-au determinat să adun materiale pentru o culegere de practică judiciară.

Îmbinând aspectele teoretice cu cele practice, a rezultat lucrarea de față. Ea cuprinde 5 titluri: I. Aspecte introductive; II. Depunerea declarațiilor de creanțe; III. Verificarea creanțelor; IV. Întocmirea tabelului preliminar de creanțe și V. Tabelul preliminar/definitiv de creanțe.

În prima parte, se regăsesc un scurt istoric, considerații cu privire la scopul procedurii insolvenței și reglementările inerente. Următoarele titluri, împărțite în capitole și subcapitole, reprezintă o analiză a modului de întocmire a tabelului de creanțe în procedura insolvenței. Precizez că m-am limitat la insolvența profesioniștilor, așa cum sunt ei definiți de art. 3 C. civ.

Întocmirea tabelului creditorilor este un demers complex de care depind parcursul procedurii colective și atingerea scopului acesteia. Notificarea cu privire la deschiderea procedurii de insolvență, depunerea cererilor de admitere a creanțelor, verificarea acestora și respectarea regulilor privind înscrierea în tabelul creditorilor interesează, în egală măsură, pe participanții la procedura insolvenței și nu numai pe ei.

Am încercat să prezint fiecare aspect atât din punct de vedere teoretic, cât și practic. După comentarii ale dispozițiilor legale incidente, susținerea unor opinii, oferirea unor posibile soluții, recomandări de bune practici în parcurgerea etapei respective, am adăugat (acolo unde am identificat hotărâri judecătorești) exemple din jurisprudența Curții de Apel Brașov.

În anexele la această lucrare sunt formularele prevăzute de *Ordinul MJ nr. 1692/C din 7 iulie 2006 privind aprobarea formatului Buletinului procedurilor de insolvență și a conținutului-cadru al citațiilor, comunicărilor, hotărârilor judecătorești, convocărilor, notificărilor și al altor acte care se publică în acesta și al dovezii privind îndeplinirea procedurii de citare, comunicare, convocare și notificare*, care, din nefericire, nu sunt actualizate, și de *Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1105 al Comisiei din 12 iunie 2017 de stabilire a formularelor menționate în Regulamentul (UE) 2015/848 al Parlamentului European și al Consiliului privind procedurile de insolvență*, pentru procedurile cu element de extraneitate. Sunt, apreciem noi, utile pentru respectarea cerințelor legale prevăzute pentru întocmirea corespunzătoare a tabelului de creanțe în procedura insolvenței și ușurează activitatea celor implicați în acest demers.

Suntem la un pas de o criză economică majoră și legislația în materia insolvenței se va modifica în mod cert, dar considerăm că acest material va fi un sprijin pentru cei care activează în domeniu și în viitorul apropiat.

Motto-ul este un citat din Goethe¹, care se dorește a fi un imbold pentru citirea acestei lucrări.

¹ **Johann Wolfgang Goethe**, înnobilit în anul 1782 (n. 28 august 1749, Frankfurt am Main – d. 22 martie 1832, Weimar), a fost un poet german, ilustru gânditor și om de știință, una dintre cele mai de seamă personalități ale culturii universale.

I. ASPECTE INTRODUCTIVE

1. Scurt istoric al reglementării procedurilor de insolvență²

Procedurile de insolvență sunt mereu în atenția publicului, reglementarea acestora și aplicarea normelor în practica curentă au un impact major asupra economiei, în general, și asupra calității vieții.

D.C. North³, laureat al premiului Nobel pentru economie, apreciază că istoria contează, nu numai pentru că putem învăța din trecut, ci și pentru că prezentul și viitorul sunt legate de trecut prin continuitatea instituțiilor unei societăți. De aceea, „operațiunile de azi și de mâine sunt formate de trecut.”

Insolvența⁴, definită în legislația actuală, ca acea stare a patrimoniului debitorului care se caracterizează prin insuficiența fondurilor bănești disponibile pentru plata datoriilor certe, lichide și exigibile, a fost percepută diferit de-a lungul timpului și în sistemele de drept ale statelor. Termenul de insolvență este utilizat doar în ultima perioadă, situația economică și financiară dificilă a debitorului, nereușita în afaceri era cunoscută sub denumirea de faliment și reglementată în acest sens. „Falimentul” este termenul generic pe care dreptul comerțului internațional continuă să-l utilizeze pentru a desemna procedurile colective a căror deschidere este declanșată de criza economică a debitorului constatată judecătorește.

² Extras din M. Dogar (Comșa), *Insolvența transfrontalieră*, Teză de doctorat susținută la Universitatea din București – Facultatea de Drept, 2011, nepublicată.

³ Douglass C. North, economist american, a câștigat, în 1993, împreună cu Robert W. Fogel, Premiul Nobel pentru cercetări în istoria economiei, prin aplicarea teoriilor economice și a metodelor cantitative pentru explicarea schimbărilor economice și instituționale.

⁴ Art. 5 pct. 29 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în M. Of. nr. 466 din 25 iunie 2014. Definiția se regăsea și în art. 3 pct. 1 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în M. Of. nr. 359 din 21 aprilie 2006; I. Turcu, *Întârzierea plății, insolvența și insolvabilitatea*, în RDC nr. 5/1996.

Una dintre primele reglementări acestei situații dificile a debitorului este „*venditio bonorum*” din dreptul roman, o modalitate de executare a tuturor bunurilor acestuia.

În legislația republicilor orașe italiene, falimentul a fost privit ca o procedură concursuală de executare care se aplica tuturor debitorilor indiferent de profesie⁵ și avea un caracter represiv (comercianții faliti erau catalogați ca infractori).

Urmează, ca element de reper, Ordonanța lui Colbert din 1673, după care falimentul, ca instituție, este reglementat de Codul comercial francez în 1807. Dispozițiile acestui cod au fost preluate cu adaptări la specificul național și în celelalte sisteme de drept.

Treptat, concepția falimentului de tip sancțiune a fost înlocuită cu o concepție diferită care pune accent pe încercarea de reabilitare economică a persoanei aflate în incapacitate de plată.

Această evoluție a fost urmată și de legislația română. De la aplicarea dreptului roman, în Dacia romană, la reglementările din Codul Calimah din 1817, la Codul comercial din 1887 și, apoi, la legile moderne, adecvate economiei de piață, Legea nr. 64/1995, Legea nr. 85/2006 și, în prezent, Legea nr. 85/2014, concepția despre starea de insolvență și modalitățile de satisfacere a intereselor creditorilor au suferit modificări însemnate.

Și organismele internaționale se preocupă de o reglementare a procedurilor de insolvență cât mai adaptată cerințelor actuale ale comerțului internațional⁶.

1.1. Executarea asupra bunurilor în dreptul roman

Totalitatea normelor de conduită instituite sau sancționate de statul roman constituie un sistem de drept vast și complex, format din numeroase ramuri și instituții juridice. Ideile, dar și instituțiile juridice romane s-au

⁵ I. Macovei, *Dreptul comerțului internațional*, Ed. C.H. Beck, București, 2006, vol. I, p. 181.

⁶ D.A. Sitaru, *Dreptul comerțului internațional – Partea generală*, Ed. Universul Juridic, București, 2008; pp. 197-198.